

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 6 lipca 2020 r.

Pozycja 206

POSTANOWIENIE

z dnia 10 lutego 2020 r.

Sygn. akt Ts 152/19

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Piotr Pszczółkowski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej M.J. w sprawie zgodności:

art. 13 § 1 i 2 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2167, ze zm.) z art. 10 ust. 2, art. 10 ust. 2 w związku z art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1 w związku z art. 2, art. 45 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 2 oraz art. 45 ust. 1 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

- 1) nadać dalszy bieg skardze konstytucyjnej w zakresie badania zgodności art. 13 § 1 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2167, ze zm.) z art. 10 ust. 2, art. 10 ust. 2 w związku z art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1 w związku z art. 2, art. 45 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 2 oraz art. 45 ust. 1 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 7 października 2019 r. (data nadania) M.J. (dalej: skarżący), wystąpił z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego.

14 marca 2019 r., w trakcie rozprawy przed Naczelnym Sądem Administracyjnym, skarżący złożył wniosek o wyłączenie ze składu orzekającego sędziego delegowanego z Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Skarżący oświadczył, że nie ma zastrzeżeń osobistych do sędziego, ale uważa, że przepis, na podstawie którego dokonywana jest delegacja, jest niezgodny z Konstytucją. Postanowieniem z 19 marca 2019 r. (sygn. akt [...]) Naczelny Sąd Administracyjny oddalił wniosek stwierdziwszy, że udział w trzyosobowym składzie orzekającym Naczelnego Sądu Administracyjnego sędziego wojewódzkiego sądu

administracyjnego delegowanego do orzekania w wyższej instancji nie stanowi żadnej z przesłanek wyłączenia sędziego w rozumieniu art. 18 i art.19 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, ze zm.; dalej: p.p.s.a.). Naczelny Sąd Administracyjny, odwoławszy się do wydanego w pełnym składzie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 15 stycznia 2009 r. (sygn. K 45/07, OTK ZU 1/A/2009, poz. 3) stwierdził także, że jest to również zgodne z art. 13 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2167, ze zm.; dalej: p.u.s.a.) i art. 80 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2019 r. poz. 925, ze zm.) w związku z art. 49 p.u.s.a., a także nie narusza konstytucyjnego prawa strony do rozpatrzenia sprawy przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd (art. 45 ust. 1 Konstytucji). Na to rozstrzygnięcie skarżący wniósł zażalenie, które jako niedopuszczalne zostało odrzucone przez Sąd Najwyższy postanowieniem z 11 kwietnia 2019 r. (sygn. akt [...]).

Wyrokiem z 25 czerwca 2019 r. (sygn. akt [...]) Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną skarżącego.

Orzeczenie to, wskazane przez skarżącego jako ostateczne w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji, zostało mu doręczone 23 września 2019 r.

Skarżący twierdzi, że statuowana w art. 13 p.u.s.a. instytucja delegowania sędziego do czasowego pełnienia obowiązków w innym sądzie niż ten, który został wskazany w akcie powołania, narusza jego prawo do rozpoznania sprawy przez „właściwy sąd” (tj. sąd właściwie ukształtowany). Konsekwencją stosowania tego przepisu jest bowiem sprawowanie wymiaru sprawiedliwości w określonej instancji sądowej przez „osoby” do tego nieuprawnione. Skarżący podkreśla, że przepisy ustawy zasadniczej nie przewidują możliwości „scedowania” prerogatywy Prezydenta określonej w art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji na rzecz organu władzy wykonawczej (Ministra Sprawiedliwości), czy też organu administracji sądowej (Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p. TK), skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu już w początkowej fazie postępowania spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o nadaniu skardze konstytucyjnej dalszego biegu, gdy spełnia ona określone przez prawo wymagania oraz gdy nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK.

2. Skarżący zakwestionował art. 13 § 1 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2167, ze zm.; dalej: p.u.s.a.) w brzmieniu: „Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego może delegować, na czas określony, sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego, za jego zgodą, do pełnienia obowiązków sędziego w Naczelnym Sądzie Administracyjnym”, a także art. 13 § 2 p.u.s.a., który stanowi: „Minister Sprawiedliwości, na wniosek Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, może delegować, na czas określony, sędziego sądu apelacyjnego lub sędziego sądu okręgowego, za jego zgodą, do pełnienia obowiązków sędziego w sądzie administracyjnym”.

3. Skarga konstytucyjna spełnia przesłanki przekazania jej do merytorycznego rozpoznania w zakresie, w jakim jej przedmiotem jest art. 13 § 1 p.u.s.a.

3.1. Skargę sporządził radca prawny, który przedłożył stosowne pełnomocnictwo.

3.2. Skarżący wyczerpał przysługującą mu drogę prawną, ponieważ od wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 25 czerwca 2019 r. (sygn. akt [...]) nie przysługuje żaden zwyczajny środek zaskarżenia.

3.3. Dochowany został trzymiesięczny termin wniesienia skargi zastrzeżony w art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK. Powyższe orzeczenie zostało skarżącemu doręczone 23 września 2019 r., natomiast skarga konstytucyjna została wniesiona do Trybunału Konstytucyjnego 7 października 2019 r.

3.4. Skarżący określił przedmiot kontroli w rozumieniu art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK, wskazał, jakie konstytucyjne prawa oraz w jaki sposób zostały jego zdaniem naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK), a także uzasadnił sformułowane w skardze zarzuty (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p. TK).

3.5. Z uwagi na to, że skarga konstytucyjna spełnia wymagania przewidziane w u.o.t.p. TK, a nie zachodzą okoliczności określone w art. 61 ust. 4 tej ustawy, to na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p. TK zasadne jest nadanie jej w tym zakresie dalszego biegu.

4. Skardze konstytucyjnej należało odmówić nadania dalszego biegu w zakresie, w jakim jej przedmiotem jest art. 13 § 2 p.u.s.a.

Naruszenie swych praw skarżący wiąże z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z 25 czerwca 2019 r. (sygn. akt [...]). W sprawie zakończonej tym orzeczeniem orzekał sędzia wojewódzkiego sądu administracyjnego. Zakwestionowany w skardze art. 13 § 2 p.u.s.a. jest natomiast podstawą delegowania do pracy w Naczelnym Sądzie Administracyjnym tylko sędziów sądów powszechnych. Przepis ten nie był więc podstawą tego orzeczenia. W tym zakresie analizowana skarga konstytucyjna nie spełnia podstawowej przesłanki przekazania jej do merytorycznej oceny, wynikającej z art. 79 ust. 1 Konstytucji, a doprecyzowanej w art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK. W związku z tym na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK należało odmówić nadania jej dalszego biegu.

Mając powyższe na względzie, Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p. TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na pkt 2 postanowienia w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia.